МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Гуманітарні та соціальні науки: сучасні тренди й виклики

Випуск 2 (49), 2025

Київ
2025

Оксана МЕЛЬНИК
Особливості жанрової системи та дизайн-макетів сучасних українських ("Elle" і "Marie Claire") та американських ("Cosmopolitan" і "The Daily Front Row") жіночих журналів *135*

Валерія НІЦЕВИЧ
Концепція та дизайн-макет жіночого журналу про моду "RHYTHM" *142*

Анна ПАНЮШЕВА
Специфіка висвітлення проблеми безпритульності тварин у сучасних зарубіжних журналах ("AWI Quarterly" та "Animal Welfare") *148*

Діана САДУЛЛАЄВА
Сучасні українські ("Краєзнавство", "Локальна історія") та зарубіжні ("Kultura wsi", "Osorya") краєзнавчі журнали: порівняльний аспект *152*

Євгеній СІРИЙ
Сучасний спектр інтернет-медіа культурної проблематики *158*

Міхаіл СУТКОВИЙ
Вплив журналістики на суспільство: філософське осмислення користі та шкоди *162*

Ганна ХОЛОД
Специфіка ігрових елементів у друкованому журналі "TOTAL FILM" за 2005 рік *168*

Олександр ХОЛОД
Роль журналістики Китайської Народної Республіки в збереженні культурної ідентичності та політичного контролю *172*

ПСИХОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН: НОВІ ПІДХОДИ Й МЕТОДИ

Вікторія КАРЦЕВА
Несвідомі психологічні механізми та свідомі стратегії збереження психічної цілісності особистості в умовах соціальних та життєвих змін *179*

Яна ОЧЕРЕТЯНА
Психологічна безпека студентської молоді в умовах цифрової трансформації *184*

Кіра РУДЕНКО
Особливості формування посттравматичного зростання особистості в умовах тривалої військової агресії *190*

СОЦІАЛЬНІ НАУКИ В МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ: ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ

Юлія ЯКИМЕЦЬ
Соціальні науки в медичній практиці: психологія та комунікація в стоматології *194*

Анна ПАНЮШЕВА
здобувачка вищої освіти 3 курсу МАУП за спеціальністю "Журналістика"

Науковий керівник:
***Ганна ХОЛОД**, кандидат філологічних наук,*
професор кафедри політології та журналістики МАУП

СПЕЦИФІКА ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ БЕЗПРИТУЛЬНОСТІ ТВАРИН У СУЧАСНИХ ЗАРУБІЖНИХ ЖУРНАЛАХ ("AWI Quarterly" та "Animal Welfare")

Вступ

Проблема безпритульності тварин в Україні є серйозним питанням, зумовлене комплексом різних чинників, основними з яких є: недостатність рівня відповідальності власників щодо утримання та стерилізації домашніх тварин, байдужість державних структур, а також слабкий розвиток та фінансове забезпеченням притулків.

Проте, із початком повномасштабного вторгнення (лютий 2022 р.) ця проблема набула кризового характеру та підвищеної соціальної актуальності. Значна кількість тварин-компаньйонів залишилися покинутими, особливо в зонах активних бойових дій та на територіях вимушеної евакуації населення. Ця ситуація не лише збільшила популяцію безпритульних тварин, але й спричинила у них психологічні травми та виснаження.

Тоді як у більшості розвинених країн світу, таких як Нідерланди, Франція, Норвегія, Швеція та інші, питання регулювання чисельності та адопції тварин із притулків є набагато розвиненішим соціальним питанням, яке продовжує ефективно вирішуватися на державному та волонтерському рівнях. В Україні цей процес знаходиться на початковому етапі формування. З огляду на загострення проблеми, важливість гуманності суспільного ставлення та поширення інформації про різні форми підтримки тварин (адопція, волонтерство, матеріальна допомога) значно зростає. В умовах воєнного стану покинуті улюбленці стали непоміченими жертвами бойових дій, що надає цій темі особливої соціальної значущості.

Об'єктом дослідження є сучасні зарубіжні журнали в яких висвітлюються проблеми безпритульності тварин.

Метою даної роботи є аналіз специфіки висвітлення проблеми безпритульності тварин у сучасних зарубіжних журналах, а саме "AWI Quarterly" та "Animal Welfare", з метою виявлення їхнього фокусу та підходів до комунікації з читачами. Досягнення поставленої мети передбачає вивчення змісту, структури та загальної місії обраних видань.

Для досягнення поставленої мети було застосовано комплекс методів для більш коректного та глибокого дослідження:

Аналіз та синтез (для поділу інформації про зміст журналів на окремі елементи та подальшого їх об'єднання для формування загального уявлення про тематичний фокус кожного видання).

Описовий метод (для систематичного подання інформації про структуру та основні тематичні напрями обраних випусків журналів).

Метод порівняння (для встановлення спільних рис і відмінностей у підходах до висвітлення проблеми безпритульності між двома проаналізованими зарубіжними виданнями).

Узагальнення (для формування загальних висновків щодо специфіки подачі матеріалу в наукових та рецензованих журналах.)

Результати дослідження

Першим об'єктом аналізу є зарубіжне видання "AWI Quarterly" (літо 2025 року, випуск 74, номер 2, див. Додаток А). Журнал, що видається Animal Welfare Institute (Інститутом Захисту Тварин), належить організації, мета якої припинити страждання тварин, спричинені діяльністю людини та досягнути світу, де до тварин ставитимуться з гідністю та співчуттям [1].

Журнал охоплює теми, присвячені захисту тварин у лабораторіях, сільськогосподарських тварин, морської та наземної дикої природи, коней, гуманної освіти та тварин-компаньйонів. Головною метою організації в кожній із цих сфер є забезпечення захисту відповідних груп тварин та інформування громадськості про важливість гуманного ставлення до них.

Для аналізу було обрано випуск за літо 2025 року, оскільки його основна тема зосереджена на проблемі безпритульних тварин. Важливо зазначити, що, як і в інших випусках цього видання, окрім основної теми, висвітлюються й інші напрями діяльності організації, які було згадано раніше. В обраному виданні основною ідеєю є допомога бездомним домашнім тваринам та їхнім власникам у пошуку притулку. З цією метою у 2011 році AWI заснувала Каталог "Безпечні притулки для домашніх тварин" (Safe Havens for Pets). Ця ініціатива поєднує функції групи захисту тварин, координації притулків та надання тимчасового житла.

Окрім основної теми, випуск містить низку важливих статей, які відображають широкий спектр діяльності AWI. Зокрема, це включає матеріали про безпеку земноводних та аспекти морської науки, а також огляд законодавчих норм, що стосуються диких коней. Також представлено юридичний розгляд питань, пов'язаних із сільськогосподарськими тваринами, відгуки про наземну дику природу, деякі дослідження щодо метеликів та мишей, важливі практичні рекомендації та регулярні новини від AWI. Принципова відмінність від інших випусків полягає в тому, що кожний номер містить конкретну ідею та гасло, спрямовані на навчання читачів правильній поведінці щодо різних видів тварин та обґрунтування важливості такого ставлення. Таким чином, журнал "AWI Quarterly" висвітлює проблеми тварин не лише з наукової та

юридичної точок зору, а й пропагує гуманне ставлення та пояснює, як і чому його варто застосовувати.

Наступним об'єктом аналізу є науковий журнал "Animal Welfare" ("Добробут тварин"), який публікується Cambridge University Press від імені Федерації університетів з питань добробуту тварин (UFAW), Велика Британія. (див. Додаток Б). Журнал зосереджується на публікації рецензованих матеріалів (досліджень, технічних звітів та оглядів), які стосуються питань добробуту тварин. Видання інформує про різноманітні середовища утримання тварин: сільськогосподарські тварини, лабораторні, тварини у зоопарках та домашні тварини. Крім того, журнал приділяє увагу дикій фауні, чий добробут опинився під загрозою через негативний вплив людської діяльності, а також розглядає статті, присвячені етичним та правовим питанням захисту тварин [2].

Аналіз й обговорення результатів дослідження

Для аналізу було взято Том 34 за 2025 рік, оскільки в ньому найбільше розкрито проблематику тварин. Загалом розглядається питання їхньої безпритульності та здоров'я, з акцентом на собаках. Також є статті про котів та сільськогосподарських тварин. Значна частина випуску присвячена питанням утримання, розведення та соціальних аспектів добробуту домашніх тварин. У дослідженнях розглядаються нові підходи до розведення собак, а також аналізуються причини відмови від тварин власниками та їхні подальші шляхи, що безпосередньо стосується проблематики безпритульності. Випуск містить дослідження досвіду власників, як після усиновлення собаки, так і в догляді за котами-довгожителями, вивчаючи їхній емоційний зв'язок. Випуск також містить опитування щодо соціалізації кошенят у притулках і розплідниках; висвітлює методи оцінки афективного стану собак, наприклад, через послідовний негативний контраст.

Том 34 містить матеріали, присвячені іншим видам тварин, зокрема: коням, де в дослідженнях описується ставлення учасників кінного сектору до почуттів та благополуччя коней, а також розглядаються проблеми у кінному спорті та конфлікти у ставленні власників до цього. Розглядаються проблеми, пов'язані з транспортуванням свиней і курей, питання лікування болю та практик. Також вивчається роль працюючих тварин; методи оцінки добробуту шимпанзе; вплив маркування на земноводних; піднімаються питання раннього збагачення середовища для норок і мишей, а також є кілька статей про диких тварин.

Загалом, випуски цього журналу містять багато дослідницьких статей, рецензії на книги, огляди та думки.

Також важливо зазначити, що журнал "Animal Welfare" ще з 1990-х років висвітлював проблеми безпритульних тварин. У публікаціях 1992–2010 рр. розглядалися теми контролю чисельності собак і котів, разом із схемами стерилізації, запобіганням укусів і розробкою інструкцій щодо управління їхньою популяцією. Також увага приділялася стандартам утримання та роз-

ведення, ліцензуванню розплідників і дослідженню поведінки собак у притулках. Загалом матеріали цього періоду фокусувалися на питаннях безпритульності, контролю популяції та умов розведення і утримання тварин [3].

Підсумовуючи, журнал "Animal Welfare" охоплює широкий спектр проблем: від добробуту свійських та сільськогосподарських тварин до дикої природи. Незважаючи на його зосередженість на рецензованих дослідженнях, він також виконує важливу місію з популяризації гуманного ставлення до різних видів тварин, надаючи наукове обґрунтування для таких практик.

Висновки

Проведений аналіз зарубіжних журналів "AWI Quarterly" та "Animal Welfare" демонструє значно ширше висвітлення проблематики безпритульних тварин, ніж це зазвичай спостерігається в українських виданнях. Міжнародні видання не обмежуються виключно науково-біологічними та ветеринарними аспектами. Навпаки, вони активно зосереджуються на впровадженні гуманного ставлення до тварин, детально розглядаючи методи нормалізації взаємодії людини та тварин і аргументуючи важливість цього процесу, включаючи опис реальних страждань тварин.

Проте, варто зазначити, що більшість цих видань, подібно до українських аналогів, мають тенденцію до комплексного підходу: вони не присвячені виключно домашнім безпритульним тваринам, а часто поєднують цю інформацію з проблематикою худоби, диких тварин та інших видів фауни.

Також виявлено певні обмеження щодо доступу та повноцінного використання зарубіжних досліджень, оскільки публікації, присвячені виключно проблематиці безпритульних домашніх тварин не мають відкритого доступу. В більшості вони вимагають платної підписки або регулярного фінансового внеску (зокрема, у формі благодійності), що обмежує їхню широку доступність.

Таким чином, попри глибину та якість зарубіжних досліджень, виявлено обмеження, пов'язані з їхньою вузькою спеціалізацією та обмеженим доступом. Результати цього аналізу мають високу практичну значущість для України, особливо з огляду на кризове загострення проблеми безпритульності внаслідок повномасштабного вторгнення.

Джерела

1. Animal Welfare Institute. URL: https://awionline.org/awi-quarterly/summer-2025. (дата звернення: 10.11.2025).
2. Animal Welfare / Cambridge University Press. URL: https://www.cambridge.org/core/journals/animal-welfare. (дата звернення: 10.11.2025).
3. Animal Welfare : all issues / Cambridge University Press. URL: https://www.cambridge.org/core/journals/animal-welfare/all-issues. (дата звернення: 10.11.2025).